Infobrochure
Middelbare school

‘Een krachtig willen, een warm voelen en een helder denken.’

de zonnewijzer
steinerschool Leuven

steinerpedagogie

De basis- en middelbare school van de Zonnewijzer steunt op de steinerpedagogie, die uit inzichten van Rudolf Steiner -een Oostenrijkse wetenschapper-filosoof- is ontstaan. De steinerpedagogie schenkt aandacht aan alle aspecten van de mens en ondersteunt de harmonieuze ontwikkeling van ieder individu. Daarnaast heeft de steinerpedagogie oog voor de rol van de mens in de natuur en de wereld die hem omgeeft. We helpen jonge mensen hun eigenheid ten volle te ontplooien om de maatschappij van morgen mee vorm te geven.

De pedagogie sluit telkens aan bij de leeftijdsfase waarin het kind zich bevindt. Dat gebeurt in de basisschool met vertel- en leerstof, aangepast aan de leeftijd van het kind. In de middelbare school gebruiken de leerkrachten aangepaste lespakketten. Deze vormen voor elke leerling een boeiende uitdaging op ieder moment van de schoolloopbaan.

In het lessenaanbod worden zowel studievakken als kunstzinnige vakken en handvaardigheidsvakken aangeboden. Daarmee bestrijkt het steineronderwijs de drie ontwikkelingsdomeinen van elk kind: het denken, het voelen en het willen.

In onze school hechten we veel belang aan verbinding en een advies- en overlegcultuur, waarin leerkrachten, schoolmedewerkers en ouders een plaats hebben.

VISIE

‘Een krachtig willen, een warm voelen en een helder denken.’ Om helemaal zichzelf te worden, heeft het kind niet alleen kennis nodig, maar ook een warm gevoelsleven en een sterk lichaam.

Kinderen ontwikkelen deze drie vermogens in de loop van ongeveer 21 jaar.

De vraag die wij ons stellen is: hoe kunnen deze kinderen zich zo ontplooien, dat ze als vrije en zelfbewuste mensen in staat zullen zijn vanuit zichzelf iets nieuws en verfrissends aan onze samenleving toe te voegen?

1. In de eerste 7 jaren leren zij voornamelijk hun lichaam gebruiken. Kleine kinderen kruipen, lopen, rennen, springen, klauteren, hinkelen. Hierdoor wordt het lichaam hun instrument.

2. Vanaf 7 jaar beleven ze de dingen die op hen afkomen gevoelsmatig. Het is mooi of lelijk, goed of kwaad, smakelijk of vies, veilig of gevaarlijk, leuk of saai. Kort samengevat: de kinderen lopen ergens warm voor of het laat hen koud. In deze periode leren zij door het enthousiasme.

3. Na het 14e jaar kunnen de leerlingen zelfstandig leren nadenken en oordelen. Het hoofd tenslotte geeft het vermogen tot denken en begrijpen; tot concluderen en abstraheren. Het intellect is de kroon op het werk.

1. De middelbare school integreert wetenschap, talen, kunst en ambacht

In de middelbare steinerschool tellen wij gewoon verder van de zevende tot de twaalfde klas. De middelbare school van de Zonnewijzer biedt één richting aan, namelijk de studierichting Steinerpedagogie, die behoort tot het Algemeen Secundair Onderwijs (ASO).

De middelbare steinenerscholen werken met eigen eindtermen per graad. Ze zijn vergelijkbaar met de algemeen geldende eindtermen voor de studierichtingen in het reguliere algemeen secundair onderwijs. Samen met alle steinerscholen in Vlaanderen formuleerde de school om pedagogische redenen een eigen leerplan met eigen goedgekeurde leerdoelstellingen. Ze beschrijven per graad en per vak de achtergronden, de leerinhouden en de werkwijze. Door de rijke waaier aan vakken, werkvormen en projecten biedt de steinerpedagogie de meest algemene vorm binnen de ASO-richting aan.

De leerstof die wordt aangeboden in het ASO garandeert het kennisniveau en de geheugentraining die nodig zijn voor de verdere studies in het hoger onderwijs.

MIDDENBOUW (KLAS 7 EN 8)

In de eerste graad (middenbouw klas 7 en 8) wordt de overstap gemaakt van het leren in de lagere school naar de werkwijze in de middelbare school. Rond deze leeftijd evolueren kinderen naar jongeren en wordt een grotere afscheiding merkbaar tussen de eigen persoonlijkheid en de omgeving. De klasgroep heeft enerzijds nog steeds behoefte te kunnen opkijken naar de natuurlijke autoriteit van de leerkracht, anderzijds kondigt zich reeds de behoefte aan de leerkracht te kunnen respecteren als vakspecialist.

De klasleerkracht geeft het merendeel van de periodevakken en is gedurende twee leerjaren de vaste waarde voor de leerlingen. Vakleerkrachten dompelen de leerlingen onder in hun specialiteit (talen, muzikale opvoeding, plastische opvoeding, hout, handwerk, lichamelijke opvoeding, ...) Dit alles gebeurt met bijzondere aandacht voor het denken, voelen en willen.

De middenbouw bereidt de leerlingen voor op het echte leerwerk in de bovenbouw. De stap naar het abstracte redeneren wordt gezet en 'leren studeren' wordt het leidmotief tijdens deze twee jaren. In sommige gevallen krijgen leerlingen, na overleg met de zorgcoördinator, naschoolse begeleiding van een buddy voor huistaken en studiewerk (1 uur per week).

Tegen het einde van de eerste graad zijn de jongeren in hun benadering van de buitenwereld kritischer geworden en lonkt de bovenbouw.

BOVENBOUW (KLAS 9 TOT 12)

Vanaf de negende klas is de adolescentie duidelijk ingezet en geldt een andere opvoedkundige aanpak. Nu pas wordt denkend begrijpen écht mogelijk en kan er in de bovenbouw gewerkt worden aan de opbouw van een zelfstandig oordeel.

De klasgroep wordt meerdere jaren samengehouden en wordt begeleid door dezelfde klasleerkracht. Zo ontstaat er een diepe betrokkenheid en een wederzijds vertrouwen. Naast de klasleerkracht die de klasgroep meer coördinerend begeleidt, worden de vakken door gespecialiseerde vakleerkrachten gegeven. Het hele team is erop gericht de leerlingen echt te ontmoeten en hen te erkennen in hun unieke kwaliteiten. De jongere wordt zo begeleid in zijn ontwikkeling dat hij een innerlijk vrij en zelfstandig wezen wordt, dat in staat is verantwoordelijkheid voor zijn eigen handelen te nemen, ook in moreel opzicht.

Dit evenwichtig zelfvertrouwen helpt onze leerlingen het eigen spoor te vinden in de moderne maatschappij vol onmetelijke informatie en eindeloze mogelijkheden. De jongere is immers in staat om in de samenleving waarin hij of zij terecht gaat komen, zelfstandige keuzes te maken, te oordelen en de eigen kwaliteiten in te zetten en verder te ontwikkelen.

2. Creatief oordelen, denken en handelen

De kunstzinnige en handvaardigheidslessen krijgen een belangrijke plaats in het steineronderwijs. Ze worden gekaderd in de brede vorming die de leerlingen aangeboden krijgen. Het zuiver cognitieve denken wordt afgewisseld met ambachtelijk en kunstzinnig werk. De leerlingen tonen hier hun creativiteit, maar ontwikkelen ook doorzettingsvermogen en esthetisch oordelen.

Uiteraard liggen de accenten bij elk vak (en elke vakleraar) anders, maar toch worden voor elk vak cognitieve, affectieve en wilsvormende doelstellingen nagestreefd *(denken - voelen - willen)*. Deze drie elementen moeten samen een evenwicht vormen, zodat jongeren kunnen uitgroeien tot een evenwichtige persoonlijkheid. De eerbied voor deze persoonlijke ontwikkeling is toonaangevend, de jongeren voelen aan dat zij steeds als individu gewaardeerd worden.

Tijdens de handvaardigheidsvakken legt de jongere het materiaal (onder welke vorm dan ook) zijn wil op om het om te vormen naar eigen wens. Doorheen de opdrachten leren jongeren oordeelkundig, creatief en doelgericht handelen, omgaan met open processen, en bovenal constructief en authentiek te zijn in ontmoeting en communicatie.

Kunstvakken en handvaardigheidsvakken zijn (zie tabel p 10-11): *boetseren, textiel, toneel, schrijnwerkerij, schilderen, lino, tekenen, mandenvlechten, grafiek, speksteen, metaalbewerking, techniek, fietsatelier, houtbewerking, koken en tuinbouw.*

Daarnaast zijn ook muziek en toneel vaste waarden in de steinerschool.

Het zijn stuk voor stuk momenten waarop leerlingen op een andere manier leren, in verbinding gaan, maar ook andere kwaliteiten verwerven of verstevigen.

3. Modulair leren

HOOFDONDERWIJS

Net zoals in de lagere school worden ook in de middelbare school de algemene vakken gebundeld in periodes. Gedurende een drietal weken na elkaar starten de leerlingen elke ochtend met eenzelfde vak. Zo is het mogelijk om zeer intensief met een vak bezig te zijn en de behandelde leerstof grondig uit te diepen.

Tijdens een schooljaar kunnen tien à elf vakken elkaar als hoofdperiode afwisselen. Geschikte vakken hiervoor zijn o.a. wiskunde, fysica, scheikunde, biologie, aardrijkskunde, geschiedenis en Nederlands. Bijvoorbeeld: in plaats van gedurende 36 schoolweken één uur aardrijkskunde te onderwijzen, worden deze 36 lesuren samengevoegd tot een geheel. Zo'n hoofdperiode aardrijkskunde duurt bij benadering drie schoolweken, tijdens de 2 eerste uren van de ochtend. De periode wordt afgesloten met een periodetoets over de volledige leerstof van dat vak. Dit kan je vergelijken met een eindexamen.

Dit lesritme helpt de jongere een sterke focus te houden met het vak. Het houdt de aandacht en het denkvermogen tegelijk ontspannen en wakker. Tussen twee periodes van eenzelfde vak bezinkt de leerstof, om dan in stilte door te werken en te rijpen.

VAST WEEKRITME

Na de hoofdperiode tijdens de 2 eerste uren van de ochtend, biedt het lesrooster in een vast weekritme vakken aan waarvoor het nodig is dat zij op een regelmatige manier doorheen het jaar worden gevolgd. Het gaat om bijvoorbeeld vreemde talen, oefenuren wiskunde, muziek, lichamelijke opvoeding en cultuurbeschouwing.

Voor de taalvakken en het vak wiskunde wordt er vanaf de hogere klassen een korte examenperiode georganiseerd op het einde van het schooljaar.

VAKPERIODE

De middenbouw krijgt de expressievakken in een halfjaarlijks vast lesrooster (3 x 2u per week). Vanaf de negende klas (bovenbouw) worden deze kunstzinnige en praktische vakken in 'vakperiodes' van drie (0,5 jaaruur) of zes (1 jaaruur) weken gegeven. Dit in een ritme van telkens driemaal per week twee opeenvolgende lesuren. In de lijn van het hoofdonderricht, draagt deze planning bij aan een diepgaande verbinding met de lesinhoud.

Leerlingenraad

Aan het begin van het schooljaar wordt een leerlingenraad samengesteld. Leerlingen uit alle klassen van het middelbaar onderwijs kunnen zich opgeven om hun klas te vertegenwoordigen. De leerlingenraad komt wekelijks samen onder begeleiding van twee leerkrachten. Vanuit deze krachtige en enthousiaste groep worden sociale initiatieven en evenementen in schoolverband georganiseerd.

4. Evaluatie Middelbare school

Op de middelbare school krijgen onze leerlingen drie maal per jaar een rapport, met een beoordeling van alle vakken die tijdens de voorgaande periode aan bod zijn gekomen. Deze beoordeling per vak gebeurt enerzijds met een quotering (in de vorm van letters of een visueel roosdiagram) en anderzijds met een door de vakleraar uitgeschreven beoordeling. In deze persoonlijke tekst streven we ernaar niet alleen het resultaat te beschrijven, maar ook het proces dat tot het resultaat heeft geleid de nodige aandacht te geven. We vermelden kwaliteiten en werkpunten van de leerling, zodat deze tekst voor elke leerling een instrument wordt om aan zelfreflectie te doen en de werkhouding waar nodig bij te sturen.

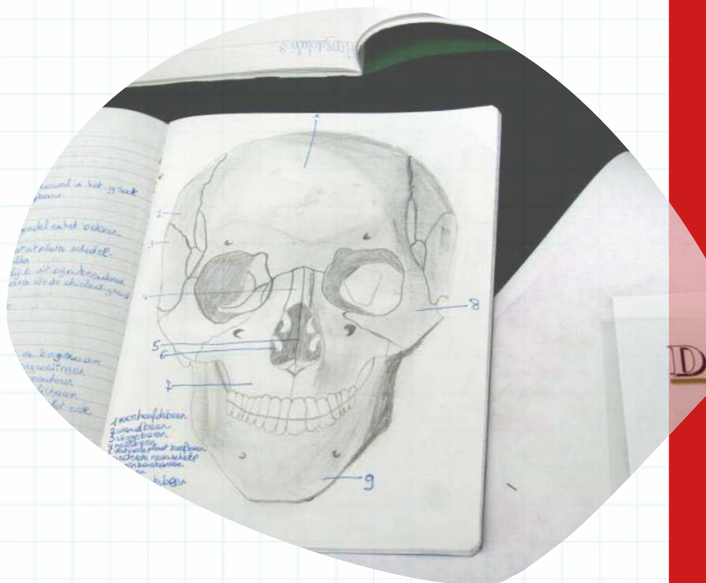

5. Het sociale leven en onze ervaringsgerichte projecten ‘buiten de muren’

‘Een mens is meer dan een hoofd alleen.’ De leerlingen doen ook buiten de schoolmuren klassikale ervaringen op: Ardennenweek, zeilweek, bosbouw, landmeten, kunstreis en eindreis. Daarnaast gaan er jaarlijks individuele ervaringsweken in een werksituatie door: meedraaien in een winkel, ingeschakeld worden in een bedrijf of fabriek, zich ten dienste stellen van een initiatief met een sociaal of ideëel doel.

Ze leren op deze manier de samenleving kennen in een sociaal en economisch verband. Vaak zijn deze weken de eerste werkervaringen van de jongeren. De leerlingen kunnen zich van de ervaren beroepsgebieden een realistisch beeld vormen, wat kan helpen om tot een gefundeerde beroepskeuze te komen.

EEN LEERLING: “De manier van werken motiveert ook. Driehoeksmeting is nu niet een vak dat veel leerlingen echt interesseert. Maar na de theorie volgde een ervaringsweek landmeten. We hebben een heel domein opgemeten en in kaart gebracht. Dan weet je natuurlijk waarvoor hoeken, zijden en graden nuttig kunnen zijn.”

EEN LEERKRACHT: “Een vijftienjarige ervaart zich steeds sterker als individu ten opzichte van mens en wereld. Zijn vertrouwde wereld valt aan diggelen. Ouders en leraren zijn niet langer feilloze bakens. De jongeren worden stilaan zichzelf en hebben eigen standpunten. Het eigen oordeel en de wil komen sterk naar voor. Soms zal dat in het begin zeer onstuimig en radicaal zijn maar gaandeweg groeit er een evenwicht.”

6. Van jaarwerk tot eindwerk

Elk jaar werken de leerlingen aan een individueel jaarwerk, met een specifiek jaarthema, gevolgd door een presentatie. Met een afsluitend jaarwerk moet de achtste klasser aantonen dat hij er ondertussen al op vrij zelfstandige wijze in slaagt een onderwerp gestructureerd uit te diepen. In de tweede graad werkt klas 9 aan een opdracht rond een biografie en een tiende klasser stelt een portfolio samen rond zijn sociaal jaarwerk. In de derde graad wordt er tijdens twee jaar aan een eindwerk gewerkt onder begeleiding van een mentor. Zo’n eindwerk bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel. De onderwerpen van de eindwerken zijn heel divers, elke leerling kiest een onderwerp dat hem of haar het meest boeit: sportief, technologie, sociale kwesties, muziek, wetenschap, kunst, politiek, … Hiermee ronden de leerlingen hun schooltijd af.

EEN LERAAR: “Er zijn heel wat vaardigheden nodig voor het maken van zo’n eindwerk: initiatiefkracht, creativiteit, kennis en inzicht, een analytisch en ordenend vermogen. Maar vooral laten jonge mensen zien wie ze willen worden. Tegelijk is het eindwerk een afscheid waarbij de hele schoolgemeenschap betrokken is. Leerlingen, leerkrachten en ouders wonen de presentatie bij. Het is voor allen een zeer sterk en ontroerend moment.”

7. Lessentabel

Middenbouw

		EERSTE GRAAD KLAS 7	EERSTE GRAAD KLAS 8
TALEN	ENGELS	2	2
	FRANS	3	3
	NEDERLANDS	3	4
	NEDERLANDS/TONEEL	1	1
WETENSCHAP EN WISKUNDE			
	AARDRIJKSKUNDE	1	1
	NATUURWETENSCHAPPEN	2	2
	TECHNIEK (FYSICA)		1
	TECHNIEK (METAAL)		1
	TECHNIEK (ICT)		0,5
	WISKUNDE	4	5
EXPRESSIE	FIETSATELIER	0,5	
	HOUT	0,5	1,5
	TEXTIEL	0,5	1
	TUIN	0,5	1
KUNSTVAKKEN	MUZIKALE OPVOEDING	2	2
	PLASTISCHE OPVOEDING	2	2
MAATSCHAPPIJ			
	CULTUURBESCHOUWING	1	1
	GESCHIEDENIS	2	2
LICHAMELIJKE OPVOEDING		2	2
DIFFERENTIATIEGEDEELTE (5U)			
	NEDERLANDS	1	
	WISKUNDE	1	
	ONDERZOEKS/ATELIER:		
	✳ EXPRESSIE: FIETSATELIER, HOUT, TEXTIEL, TUIN	2	
	✳ NATUURWETENSCHAPPEN	1	
	PROJECTWEEK ARDENNEN	1	
	PROJECTWEEK ZEILREIS		1
TOTAAL UREN		**33**	**34**

Bovenbouw

		TWEEDE GRAAD KLAS 9	TWEEDE GRAAD KLAS 10	DERDE GRAAD KLAS 11	DERDE GRAAD KLAS 12
TALEN	DUITS		1	1	1
	ENGELS	2	2	2	2
	FRANS	3	3	3	3
	NEDERLANDS	4	4	4	4
WETENSCHAP EN WISKUNDE	AARDRIJKSKUNDE	1	1	1	1
	BIOLOGIE	1	1	1,5	1,5
	BIOLOGIE (EHBO)		0,5		
	CHEMIE	1	1	1,5	1,5
	FYSICA	1,5	1	1	1,5
	WISKUNDE	4	4	4	4
HANDVAARDIG-HEIDSVAKKEN	GRAFIEK	1			
	HOUT	1			
	MANDENVLECHTEN	1			
	METAAL		2		
	TUIN/KOKEN	0,5	0,5		
	TEXTIEL		1		
	3E GRAAD: KEUZE BOVENSTAAND HANDVAARDIGHEIDSVAK			2	2
INTRA MUROS	KUNSTWEEK			1	
	ARCHITECTUUR ONTWERPWEEK				1
	TONEELWEEK		1		1
KUNSTVAKKEN	ESTHETICA	1,5	1	1	1
MUZIKALE OPVOEDING	MUZIEK	2	2	2	2
	KOOR	1	1	1	1
PLASTISCHE OPVOEDING	BOETSEREN	1	1	0,5	1
	LINO	0,5			
	TEKENEN	1	0,5		
	SCHILDEREN		1	1	1
	SPEKSTEEN			0,5	
MAATSCHAPPIJ	CULTUURBESCHOUWING	1	1	1	1
	GESCHIEDENIS	1,5	1,5	2	1,5
LICHAMELIJKE OPVOEDING		2	2	2	2
EXPLORATIE	BOSBOUWWEEK	1			
	LANDMEETWEEK		1		
	CHARTRES KUNSTREIS			1	
	EINDREIS				1
	ERVARINGSWEEK	1	1		
	INDUSTRIËLE STAGE			1	
	IDEËLE STAGE				1
TOTAAL UREN		**34,5**	**36**	**36**	**36**

8. Getuigschrift en diploma

Net als alle Vlaamse scholen hebben de Steinerscholen de opdracht om eindtermen en ontwikkelingsdoelen na te streven. Laatstejaars leerlingen ronden na 6 jaar alle vakken met een minimaal aan voldoende resultaten af. Hierna ontvangen zij het diploma ASO-Steinerpedagogie.

De leerlingen krijgen dezelfde getuigschriften als in een andere erkende, gesubsidieerde school, onder dezelfde voorwaarden, nl. de eindtermen halen. Na de twaalfde klas (laatste jaar secundair onderwijs) kunnen de leerlingen naar een hogeschool of universiteit, indien zij dit wensen.

Na de eindleerjaren van een graad krijg je een studiebewijs :

- een getuigschrift van de eerste graad bij het slagen in de achtste klas;
- een getuigschrift van de tweede graad bij het slagen in de tiende klas;
- een diploma secundair onderwijs ASO (studierichting R. Steinerpedagogie) bij het slagen in de twaalfde klas.

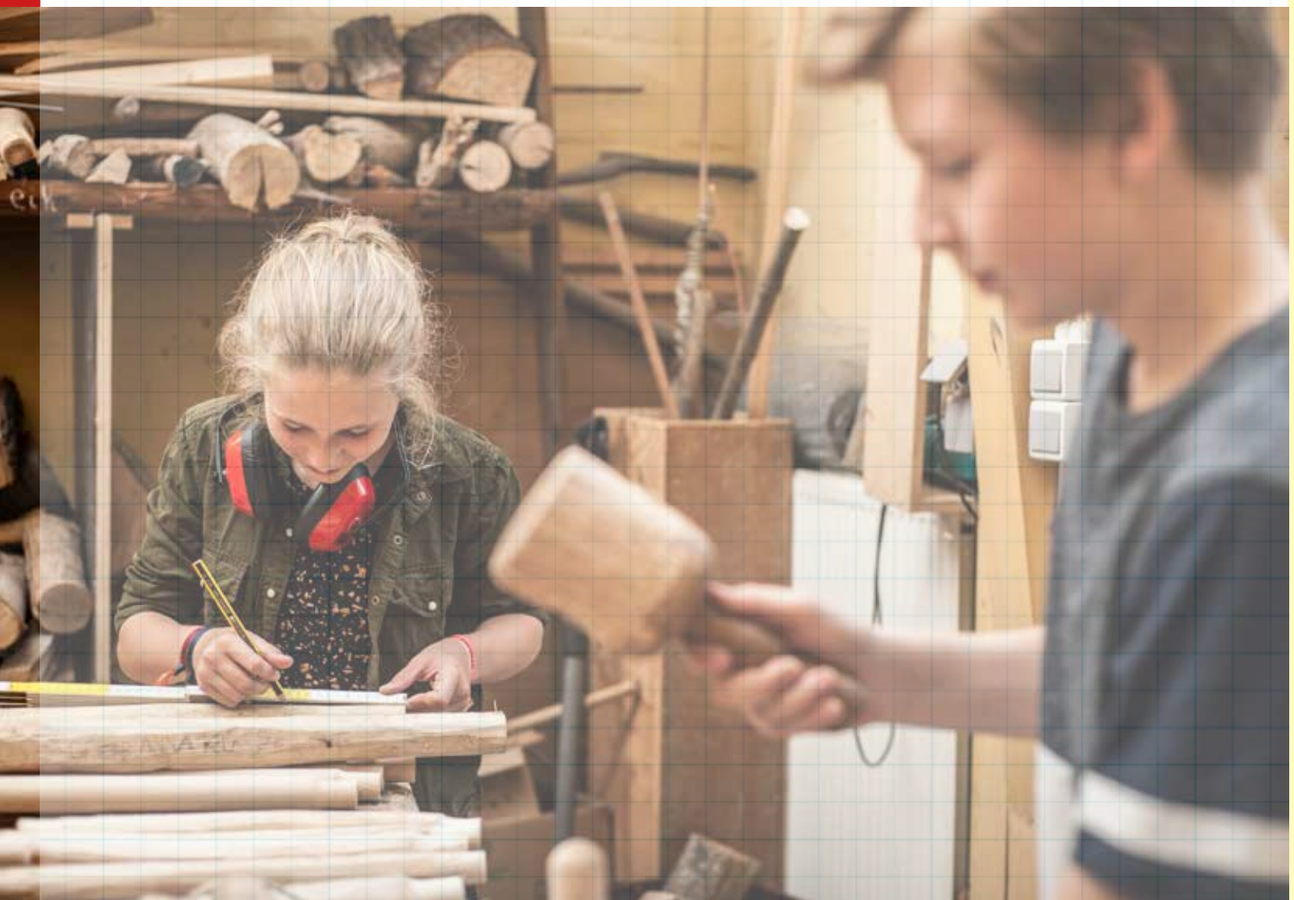

9. Wat na de Steinerschool

Het ASO-diploma geeft de leerlingen toegang tot elke vorm van hoger en universitair onderwijs. Ervaring leert ons dat na het steineronderwijs de meest uiteenlopende biografische keuzes in de vervolgstudies gemaakt worden. We kunnen spreken van een enorme gediversifieerde uitstroom. Velen hebben probleemloos hogere studies (ook universitaire) gevolgd. Voor sterk wiskundige richtingen (zoals ingenieursstudies) moet men zich wel extra voorbereiden, maar ook dit is persoongebonden.

Uit recente studie-analyse blijkt dat na het steineronderwijs het behalen van diploma's het meest voorkomen in volgende studiegebieden (in willekeurige volgorde): Politieke en sociale wetenschappen, Rechten, Criminologie, Tuin- & Architectuur, Audio-visuele en Beeldende kunsten, Gezondheidszorg en Geneeskunde, Economie en Handelswetenschappen, Industriële technologische en toegepaste wetenschappen, Exacte wetenschappen, Muziek- en podiumkunsten, Onderwijs, Sociaal-agogisch, Psychologie, Pedagogie, Taal- & letterkunde, Geschiedenis, Kunstwetenschappen, Godsdienst, Moraal en Wijsbegeerte.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook andere voorbeelden van uitstromers: een opvallend aantal ging werken in de bio-ecologische bouwsector, iemand runt nu een zelf-oogstboerderij, iemand startte een succesvolle kledingwinkel in ecologisch verantwoorde kleding, anderen zijn vastgoedverkopers, enz. Zij zijn allen nu succesvolle zelfstandigen. Daarnaast gingen ook een paar oud-leerlingen bij de politie.

Even breed als het aanbod van de steinerpedagogie is, is de waaier aan mogelijkheden die zich nadien aandient.

EEN OUD-LEERLING: "Ik besloot pas rond mijn 14e jaar om naar de steinerschool te gaan. Ik voegde in de 9e klas in en studeerde vier jaar later af. Ik had er vier creatieve jaren en kreeg er een waaier aan mogelijkheden. Mogelijkheden om te leren. Op alle vlakken. Plotseling was het belangrijker wie ík was dan wat ik al dan niet kon. Ook het open contact met de leerkrachten/ schoolleiding en klasgenoten deed me leren communiceren. Door vier jaar — voor anderen soms twaalf jaar — in dezelfde klasgroep te zitten, krijg je een speciale band. De kans die ik kreeg tot het uitkienen van mezelf, en daar alle tijd voor krijgen. De toffe gekke vakken. Mandenvlechten, koperslaan, weven, maar ook een week landmeten, een week bosbouw. De kers op de taart was voor mij mijn eindwerk. Ook daarbij kregen we allemaal de keuze om iets te maken/onderzoeken wat we zélf wilden. De liefde voor mijn grote passie, namelijk toneelspelen, kreeg daardoor een eerste vorm en legde de springplank naar mijn beroep. Eigenlijk is de steinerschool voor mij een soort deeltjesversneller geweest. Dat wat ik in me had kreeg de kans om groter te worden. En die tijd en ruimte vind ik zeer waardevol en had ik heel erg nodig."

10. Q&A

1. HEBBEN DE LEERKRACHTEN EEN SPECIALE OPLEIDING GENOTEN? WELKE?

Leraren met een standaard opleiding kunnen bij ons aan de slag. Het is wel zo dat wij van alle leraren, en zeker van de starters, nascholing verlangen in de steinerpedagogie. Zo voorziet de Federatie van Vlaamse Steinerscholen een adequaat vormingsaanbod.

2. MOET MIJN KIND KUNSTZINNIG BEGAAFD ZIJN OM AANSLUITING TE VINDEN? MOET HET MUZIEKSCHOOL OF TEKENLES VOLGEN?

Nee! We trachten te vertrekken van wat het kind op dit gebied reeds kan. De leerling moet wel interesse hebben voor het kunstzinnige.

3. IS EEN OVERSCHAKELING NAAR HET REGULIER MIDDELBAAR ONDERWIJS MOGELIJK?

Ja! De regels voor het instappen of overschakelen van studierichting zijn gewoon van toepassing zoals in een andere ASO-richting.
De leerling zal eventueel moeten wennen aan de andere manier van lesgeven. Veel zal afhangen van de motivatie en de eigen capaciteiten van de leerling.

4. LIGGEN DE ACCENTEN IN EEN STEINERSCHOOL MEER OP DE SOCIALE VAARDIGHEDEN OF LIGT DE NADRUK MEER OP KENNIS?

Kennis is zeker niet het enige streefdoel. Het accent ligt op een harmonieuze ontwikkeling waarbij evenwicht wordt gehouden tussen heldere denkcapaciteiten, een rijk gevoelsleven en een krachtige wil. Interesse in de wereld en de medemens zijn uiteraard belangrijk en sociale vaardigheden moeten ontwikkeld worden om je eigen levensmissie waar te kunnen maken.

Interesse?

Ben je geïnteresseerd dan kan je via ons secretariaat gedetailleerdere informatie over onze school verkrijgen. Je bent ook hartelijk uitgenodigd op onze jaarlijkse informatieavond waar onze leerkrachten het Steineronderwijs toelichten.

Uiteraard is er aansluitend de mogelijkheid om al je vragen te stellen. De concrete inschrijvingsprocedure en inschrijvingsperiodes zijn te vinden op **www.steinerschoolleuven.be.**

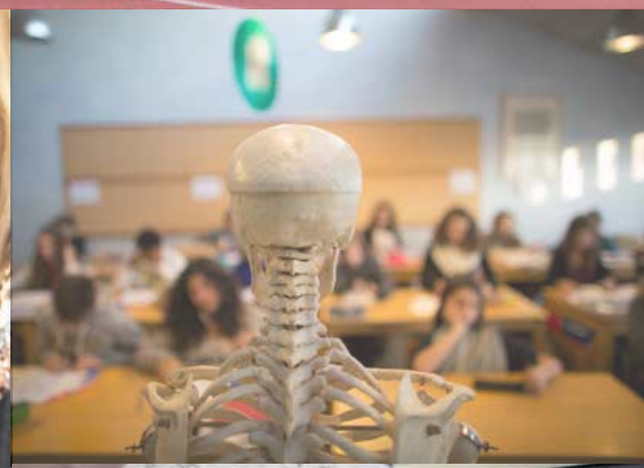

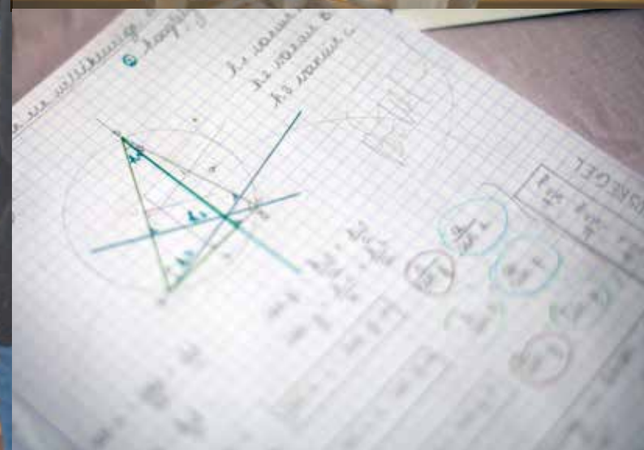

de zonnewijzer
steinerschool Leuven
middelbare school

De middelbare school contacteren kan via telefoon of mail:

016 20 29 54

middelbaar@steinerschoolleuven.be

www.steinerschoolleuven.be

Privaatweg 7, 3018 Wijgmaal

federatie steinerscholen